Aan de leden van de commissie MPOF.

Gezamenlijk hebben we al +/- 45 jaar een seizoenskaart. Beide gingen we voor het eerst naar de Kuip aan de hand van onze vader en tante die ook beide meer dan 20 jaar een seizoenskaart hebben gehad. Je zou dus wel kunnen zeggen dat we een lange familiegeschiedenis en band hebben met de Kuip. Ik zou dus een heel lang verhaal kunnen houden over hoe fantastisch de Kuip is en redenen kunnen gaan opnoemen waarom de Kuip behouden moet blijven en we niet voor een nieuw stadion moeten gaan.

MAAR dat ga ik dus niet doen.

Ik denk namelijk dat een nieuw stadion best wel eens goed zou kunnen zijn voor Feyenoord. Alleen het plan dat er NU ligt is dat niet. Ik zal puntsgewijs opnoemen waarom ik denk dat het plan dat er nu is niet goed is.
1) Er is nooit goed onderzocht of er steun is voor dit plan binnen de supporters van Feyenoord. De enquête was een farce (lees de column van Frans Reichardt maar in de feijenoorder).
2) Het mobiliteitsplan is onuitvoerbaar. Geen enkele supporter wil elke wedstrijd 2 uur eerder komen of pas na 2 uur weg mogen. Feyenoord heeft supporters in heel nl en als je nog een uur of langer met de auto moet is dit geen optie. Ikzelf ga overigens met de fiets dus als het goed is mag ik gewoon komen wanneer ik wil.
3) Het mobiliteitsplan is ook nooit goed onderzocht voor zover ik weet.
4) De aannames in de business case zijn ook veel te rooskleurig. Ik ben zeker geen expert op dit gebied (ik ben leerkracht in het sbo) maar…..
- 50000 toeschouwers gemiddeld hebben we nog nooit gehaald.
- 150000 rondleidingen per jaar halen we ook niet. Het zijn er nu 5000 per jaar.
- Elk jaar de groepsfase overleven zit er hoe spijtig het ook is ook niet in.
- De business seats en units zijn nu niet uitverkocht dus waarom straks wel? Volgens het plan moet er verdubbeld gaan worden.
- het plan is onderzocht maar op 2 punten kon geen duidelijkheid worden verschaft en dit waren ook nog eens belangrijke punten.
5) Blijkbaar hebben investeerders ook geen vertrouwen anders was het geld er al lang geweest. Een goed product verkoopt zichzelf toch?
6) Een stadion van bijna een half miljard euro (bijna 500.000.000€) waarmee het één van de duurste stadions van Europa gaat worden. Waarbij de stijgende bouwkosten nog niet zijn mee gerekend. Met andere woorden het gaat dus waarschijnlijk meer worden.
7) de gegarandeerde 25 miljoen waar steeds over werd gesproken is niet gegarandeerd. Sterker nog de kans is vrij groot dat het zelfs 17,5 miljoen gaat worden. Precies wat Feyenoord nu ook uit de oude Kuip binnen haalt.
8) We weten nog steeds niet hoe duur een seizoenskaart gaat worden terwijl al verschillende keren is gezegd dat ze hiermee naar buiten zouden komen.
9) De zeer gebrekkige informatie voorziening. Als je ergens vol vertrouwen in stapt dan ben je er ook trots op.
10) Feyenoord is een voetbalclub en geen aanjager voor het aantrekkelijk maken van een woonwijk.

Aangezien ik niet mocht komen spreken op het stadhuis ben ik zeer benieuwd hoe jullie gaan bewijzen dat deze brief is gelezen. Als ik mocht komen inspreken had ik bewijs gehad dat jullie naar mij luisterden. Maar nu.....? Daarom zou het voor mijn vertrouwen in de gang van zaken zeer helpen als iemand die dit leest mij een mail stuurt met minstens zijn naam en het liefst ook met een antwoord op de volgende vraag:
Wat is je mooiste herinnering aan de Kuip?
Alvast bedankt voor het lezen van mijn brief.

Een 'kansloos project' en een 'maatje te groot'

Multimiljonairs branden vingers niet aan stadion

Ze staan beiden hoog in de Quote 500, maar deze Rotterdammers hebben geen trek om te investeren in een nieuw stadion voor Feyenoord: miljardair Aat van Herk (nummer 11) en Michel Perridon (nummer 104, vermogen 375 miljoen). Om verschillende redenen. De een vindt het een 'kansloos project', de ander 'een maatje te groot'.

Marcel Potters
Rotterdam

In een interview met *Quote* kan de Rotterdamse vastgoedmagnaat Van Herk - Feyenoorder in hart en nieren - weinig enthousiasme opbrengen voor de stadionambities van zijn favoriete club. Al vanaf zijn 10de komt hij in de Kuip en hij heeft met Feyenoord menig stadion in Europa gezien. 'Maar er zijn betere tijden geweest. Als je nu ziet... Er staan 175 mensen op de loonlijst en die hebben allemaal ruzie met elkaar.' Hij zal geen geld steken in het toekomstige stadion, dat aan de Nieuwe Maas moet verrijzen. 'Dit is echt een kansloos project! De gemeente is de grote aanjager, de ambtenaren zitten maar te pushen, maar ik weet zeker dat daar niks van doorgaat. En dat is maar goed ook.'

Zijn vrees is dat in de geplande voetbaltempel, met een prijskaartje van 444 miljoen euro, 'het bier en de kaartjes drie keer zo duur' worden, zo meldt Quote. 'Je moet gewoon de Kuip renoveren of upgraden. Dan hoef je ook geen 400 miljoen euro uit te geven.'

New Rotterdam

Michel Perridon, de Rotterdammer die zijn fortuin verwierf met de handel in computeraccessoires, is het drastisch oneens met Van Herk. Hij vindt - na eerdere twijfels - de bedachte transformatie van dit deel van Rotterdam-Zuid het ei van Columbus. „Ik denk dat het voor Rotterdam een heel mooie ontwikkeling is. Ik spreek dan niet alleen over het stadion, maar over het geheel. Ik noem het liever geen Feyenoord City, maar New Rotterdam."

Hij is dus vóór, maar houdt de portemonnee nog gesloten. „Niet dat ik meteen ga meedoen", meldt hij, „maar ik hou van vernieuwing, ik hou van Rotterdam mooier maken. Dat hebben we ook gedaan de laatste 25 jaar en daar moeten we keihard mee doorgaan. Ik draag Rotterdam een warm hart toe, maar dit is een maatje te groot."

Wel heeft hij een vaderlijk advies voor de mensen achter de ontwikkeling van Feyenoord City, begroot op 1 miljard euro exclusief het stadion. „Je weet dat dit soort bedragen altijd tegenvalt. Ik heb nog nooit iets meegemaakt waarbij achteraf werd gezegd: nou, we zijn 100 miljoen euro goedkoper uit."

> **Je weet dat dit soort bedragen altijd tegenvalt**
> – Michel Perridon

Het budget om te kunnen bouwen is nog steeds een van de grootste hobbels die de plannenmakers moeten nemen. De gemeente wil 40 miljoen euro in aandelen nemen, mits aan een lijst met voorwaarden wordt voldaan. Goededoelenclub De Verre Bergen steekt 24,5 miljoen euro in het stadion, in ruil voor 3884 zitplaatsen voor kinderen uit Rotterdam-Zuid.

Een woordvoerder van Feyenoord City stelt 'frequent in gesprek te zijn' met mensen die geïnteresseerd zijn te investeren in het stadion. Eerder dit jaar werd aangegeven dat het project 'op koers' ligt. Voor ongeveer 50 procent van het benodigde aandelenkapitaal à 202 miljoen euro hebben investeerders een 'intentie' afgegeven, 20 procent heeft een bijdrage in beraad.

Beste griffie,

Hiermee verzoek ik u bijgaand artikel te verspreiden naar alle fracties van de Rotterdamse gemeenteraad.

Deze column, getiteld 'ENQUÊTE', is gepubliceerd in het meinummer van Hand in Hand, magazine van Feyenoord-supportersvereniging De Feijenoorder.
Hierin beschrijf ik dat de enquête waaraan Feyenoord City e.a. graag refereren om te onderstrepen dat een meerderheid van de Feyenoord-supporters een nieuw stadion wil een fop-enquête is omdat dit onderzoek niet representatief is - bij aanvang sluit het meteen al respondenten die waarschijnlijk ongewenste antwoorden zullen geven, van verdere deelname uit -, omdat de vraagstelling manipulatief en omdat dit onderzoek, in tegenstelling tot wat Feyenoord City beweert, helemaal niet is uitgevoerd door onderzoeksbureau MWM2.

Als hierover vragen zijn, ben ik graag tot antwoorden bereid.

Met vriendelijke groet,

redacteur Hand in Hand

ENQUÊTE

Feyenoord City schermt graag met een enquête die aantoont dat een meerderheid van de Feyenoord-supporters voor een nieuw stadion is. In het najaar van 2016 ontvangen duizenden supporters een e-mail met een enquête over het stadionplan van Feyenoord City. Wie doorklikt, ziet als eerste vraag: 'Ben je geïnteresseerd om een of meerdere seizoenkaarten te kopen in het nieuwe stadion?' Wie op 'Nee' klikt, kan de enquête niet invullen. Een sluwe truc van Feyenoord City om tegenstanders van een nieuw stadion direct uit te sluiten van deelname.
Veel vragen in de enquête zijn ronduit suggestief. Dat is een doodzonde in onderzoek. Voorbeeld: 'Stelling: het is belangrijk voor de toekomstige groei en uitstraling van Feyenoord dat het de beschikking krijgt over een nieuw en groter stadion met meer mogelijkheden en faciliteiten'. Daar kan ook staan: 'Stelling: het is belangrijk voor de toekomstige groei en uitstraling van Feyenoord dat De Kuip goed wordt onderhouden en wordt gemoderniseerd met meer mogelijkheden en faciliteiten.' Hartstikke suggestief, ja.
Het is duidelijk dat deze enquête wordt misbruikt voor promotie van nieuwbouw. En jawel, op 26 november 2016 kopt het AD: 'Meerderheid Feyenoord-fans is voor nieuw stadion'. Opmerkelijk, want die vraag is in de enquête níet gesteld. Het AD schrijft: 'Een overgrote meerderheid van de Feyenoord-supporters is voor de bouw van een nieuw stadion. Dat meldt Feyenoord City op basis van een grootschalige enquête die onder 270.000 supporters is verspreid. Zo'n 21.000 fans vulden deze peiling in.' Wacht even, een snelle rekensom leert dat 249.000 supporters de enquête niet hebben ingevuld. Zitten hier misschien ook tienduizenden supporters bij die op de eerste vraag 'Nee' hebben geantwoord en vervolgens zijn uitgesloten van deelname?
'De peiling is gedaan door onderzoeksbureau MWM2', aldus het AD. Ik ken MWM2 als een onderzoeksbureau met een goede reputatie dat nooit tot zo'n sturende enquête vol suggestieve vragen zou komen. Navraag bij MWM2 leert mij dat de peiling helemaal niet is verricht door MWM2. De enquête is opgesteld en verstuurd door de projectgroep van Feyenoord City via een digitaal enquêteplatform van MWM2. Daarmee is het nog geen onderzoek dat is verricht door MWM2. Als ik een enquête houd op Facebook is dat nog geen enquête ván Facebook.
Verder heeft Feyenoord City de enquête-uitkomsten altijd bestempeld als 'geheim' en er nooit inzage in gegeven. Zelfs de Rotterdamse gemeenteraad hoorde nooit het ware verhaal over deze enquête. Door tegenstanders uit te sluiten van deelname en te doen alsof een gerenommeerd onderzoeksbureau de peiling heeft verricht, bedondert Feyenoord City niet alleen Feyenoord-supporters, maar ook de Rotterdamse gemeenteraad en daarmee alle burgers van Rotterdam.

Geachte leden van de raad,

Op 28 april jongstleden is Feyenoord akkoord gegaan met de business case van Feyenoord City. Dit heeft ook zijn weerslag op de financiering en daarmee dus ook op de rol van de gemeente. Het nieuws roept echter een aantal vragen op.

De belangrijkste vragen hebben te maken met het bedrag van 25,4 miljoen euro. Dit is het bedrag dat Feyenoord als 'performance fee' zou ontvangen als tegenprestatie voor de verhuizing van de Kuip naar Feyenoord City.

1. Feyenoord geeft aan dat de business case realistisch is. Hier heb ik echter bedenkingen bij. Te beginnen bij de business seats en business units. Om die 25,4 miljoen euro te krijgen, moet hieruit een omzet worden gehaald van 37 miljoen euro. Volgens het rapport van de ISG van april 2020 is dit realistisch, maar op basis waarvan? Ter vergelijking: in het voor hen – helaas – zeer succesvolle seizoen 2018/2019 haalde Ajax uit business seats en units in totaal 14,1 miljoen euro (bron 1 (pagina 33)). Let wel: Ajax werd dat jaar kampioen, won de beker en haalde de halve finale van de Champions League. Hoewel er in Feyenoord City ongetwijfeld net iets meer business seats en units geplaatst worden, is het verschil van 14,1 miljoen in een heel goed seizoen voor onze rivaal naar 37 miljoen structureel bij ons heel groot. Hoe verklaart u dit verschil en waar haalt u het vertrouwen vandaan dat dit verschil realistisch is? Zeker gezien het feit dat de zakelijke plaatsen momenteel niet uitverkocht zijn en dit ook voor corona niet het geval was.

2. Om de 25,4 miljoen euro per jaar te ontvangen, moet Feyenoord 24 wedstrijden spelen. Oftewel: Feyenoord moet de groepsfase van een Europees toernooi halen. Feyenoord begroot – met de financiële malaise als gevolg van 2007 in het achterhoofd – nooit Europees voetbal, zodat een slecht jaar niet per se financiële problemen oplevert. Hoe valt dat te rijmen met de keuze om structureel uit te gaan van 24 wedstrijden per jaar? Is de gemeente zich ervan bewust dat dit – gezien de sportieve prestaties van de afgelopen tien jaar, met slechts vier keer een deelname aan een Europese groepsfase – vrij ruim begroot is? En is de gemeente zich bewust van de risico's die dit met zich meebrengt?

3. Los van het aantal wedstrijden, wordt ook uitgegaan van een bezoekersaantal dan wel van een bezettingsgraad. Door akkoord te gaan met de business case, geeft u aan dat dit een realistisch getal/percentage is. Hoewel er momenteel – en ook voor corona – geen wachtrij is voor de seizoenkaarten in de Kuip en er in het seizoen 2019/2020 alleen een volle Kuip was tegen Willem II (zelfs PSV-thuis werd niet uitverkocht), gaat Feyenoord City uit van een toename van 5.100 seizoenkaarten en een gemiddeld bezoekersaantal van 50.000. Op basis waarvan is dit aantal tot stand gekomen en waarom acht u dit realistisch? Bent u zich daarnaast bewust van de risico's die het met zich meebrengt als deze aantallen niet gehaald worden?

4. Belangrijker nog: is hierbij gekeken naar de onvrede onder veel supporters? Hoewel er absoluut ook mensen enthousiast zijn over Feyenoord City, zijn er zeker duizenden supporters heel negatief. Zij dreigen hun seizoenkaarten niet te verlengen. Is daar rekening mee gehouden? Waar komen al die extra seizoenkaarten vandaan en klopt dat aantal nog steeds als er daadwerkelijk seizoenkaarthouders afhaken? Heeft u in uw onderzoek naar de haalbaarheid van dit plan rekening gehouden met deze feiten? Of is dit überhaupt niet meegenomen in het onderzoek? Feyenoord, Feyenoord City en de gemeente geven tot nu toe geen inzage in de onderliggende rapporten. Waarom niet? Het lijkt er namelijk op dat hier de onderbouwing voor bovenstaande vraag in besloten moet liggen.

5. Om Feyenoord City te verkopen, werd altijd gezegd dat 'de unieke Kuip-sfeer' meegenomen zal worden naar Feyenoord City. Wanneer het gaat over die Kuip-sfeer, wordt altijd gesproken over de fanatieke aanhang die dicht op het veld zit. Het seatingplan wordt niet openbaar gemaakt, maar inmiddels lijkt duidelijk te zijn dat de plaatsen dicht op het veld in Feyenoord City in een duurder segment vallen. Kunt u dit bevestigen? Mocht het inderdaad kloppen: in hoeverre is er dan nog sprake van 'de unieke Kuip-sfeer' als de fanatieke aanhang op een totaal andere plek zit? En begrijpt u dat dit ook voor onvrede kan zorgen en zelfs voor supporters die afhaken en dat ook dit weer risico's met zich meebrengt voor de financiering?

6. In combinatie met Feyenoord City is er ook sprake van een mobiliteitsplan. Bent u zich ervan bewust dat veel supporters die op afstand wonen hier helemaal niet op zitten te wachten? Mensen die nu al een halve dag onderweg zijn om hun club te kunnen zien spelen, willen geen combi-regelingen hebben voor thuiswedstrijden. Die willen niet verplicht langer blijven plakken na een nederlaag, omdat de begrote horeca-inkomsten nog niet gehaald zijn. Is er vanuit de gemeente rekening gehouden met het feit dat veel supporters niet uit Rotterdam komen en dat zij daarom de nadelen zullen ondervinden van het mobiliteitsplan? Is de gemeente zich daarop aansluitend bewust van het feit dat dit supporters kan doen laten afhaken en is er rekening gehouden met de financiële risico's die dit met zich meebrengt?

7. Om de 25 miljoen te halen, moet er vanuit de horeca van Feyenoord City 36,1 miljoen worden gehaald. Daarvoor is de aanwezigheid van een Legioen-zaal en/of een supportershome cruciaal. Zonder wordt het erg lastig om dat begrote aantal te halen. Klopt het bericht van De Feijenoorder aan supporters van 24 april jongstleden waarin staat dat Feyenoord niet wil bevestigen of er in Feyenoord City ruimte is voor een Legioen-zaal en/of supportershome? Indien dit klopt: bent u zich ervan bewust dat het moeilijker wordt om de begrote horeca-omzet te halen als deze ruimtes niet aanwezig zijn? Wat gaat de gemeente doen om hier een bijdrage aan te leveren, zodat die inkomsten wel gehaald kunnen worden?

8. Om de eerder aangehaalde 25 miljoen te halen, moet er sprake zijn van 150.000 bezoekers van de stadion tour. Bent u zich ervan bewust dat dit neerkomt op 410 afnemer van een stadion tour per dag, elke dag? Heeft u in het onderzoek naar de haalbarheid van dit plan gekeken naar het aantal mensen dat momenteel in de Kuip

een tour volgt en hoe verklaart u dat dit verschil realistisch is? Bent u zich daarnaast bewust van de financiële risico's die het met zich meebrengt als de gewenste aantallen onrealistisch blijken te zijn?

9. De noodzaak voor een verbetering van de wijk is bekend en ook de noodzaak voor het bouwen van nieuwe woningen onderschrijf ik. Is er bij het onderzoek naar dit plan rekening gehouden met een scenario waarin er wel gebiedsontwikkeling plaatsvindt, maar zonder nieuw stadion? Zo ja, waarom is dit afgeschoten? Heeft u alle eerder genoemde punten daarin meegenomen? Mocht dit namelijk niet het geval zijn, dan is er sprake van goede bedoelingen, maar ook van onzorgvuldigheid. Het plan Feyenoord City valt of staat qua stadion met de business case. Als alle voorgaande bezwaren niet zijn meegenomen, kunt u dan in alle eerlijkheid zeggen dat er sprake is van een realistisch plan?

10. Tot slot staat in het Investeringsmemorandum dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen' (bladzijde 63, paragraaf 5.4.2.1). Ook bij dit nieuws worden 'de onderliggende rapporten' niet openbaar gemaakt. Als Feyenoord investeert in het behoud van het Legioen, bent u het dan met mij eens dat Feyenoord er alles aan moet doen om ervoor te zorgen dat de supporters worden meegenomen in de planvorming van Feyenoord City? Er zijn echter een hoop documenten geheim. Wanneer kunnen we bijvoorbeeld het seatingplan inzien? In hoeverre neemt u de mening van De Feijenoorder hierin mee? Zij hebben de leden een mail gestuurd waaruit namelijk blijkt dat Feyenoord weinig moeite doet om het Legioen te overtuigen van het waarom van Feyenoord City, laat staan dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen'. Bent u het met mij eens dat het stadion Feyenoord City alleen kans van slagen heeft als Feyenoord erin slaagt om supporters ook mee te nemen naar het nieuwe stadion? Hoe wil de gemeente hieraan bijdragen?

Hopelijk wilt u de moeite nemen om deze vragen te beantwoorden. Dat is ook in uw belang, want daarmee kunt u het draagvlak voor Feyenoord City vergroten. Als het plan goed in elkaar steekt en als al deze bezwaren ongegrond blijken te zijn en u kunt dat aantonen, dan zal geen Feyenoorder hier tegen zijn. Dat er zoveel vragen te stellen zijn – en dat ik het hierbij nog niet eens heb gehad over de bouwkosten en de nu al half aangekondigde versoberingen op het ontwerp – moet toch te denken geven.

Hopelijk blijken de zorgen niet nodig te zijn. Daarvoor zou ik graag een inhoudelijke onderbouwing zien. Soortgelijke vragen heb ik ook gesteld aan Feyenoord City en aan Feyenoord, maar aangezien het wat betreft communicatie naar de supporters nogal eens te wensen over laat, benader ik ook u.

U kunt reageren door een brief te sturen naar, of door een mail te sturen naar Ik wacht uw antwoord af.

Met vriendelijke groet,

Bronnen:
Bron 1: https://www.ajax.nl/media/eqyb1w1m/30-09-2019-ajax-jaarverslag-2018-2019-def.pdf (pagina 33)

Geachte leden van de raad,

Op 28 april jongstleden is Feyenoord akkoord gegaan met de business case van Feyenoord City. Dit heeft ook zijn weerslag op de financiering en daarmee dus ook op de rol van de gemeente. Het nieuws roept echter een aantal vragen op.

De belangrijkste vragen hebben te maken met het bedrag van 25,4 miljoen euro. Dit is het bedrag dat Feyenoord als 'performance fee' zou ontvangen als tegenprestatie voor de verhuizing van de Kuip naar Feyenoord City.

1. Feyenoord geeft aan dat de business case realistisch is. Hier heb ik echter bedenkingen bij. Te beginnen bij de business seats en business units. Om die 25,4 miljoen euro te krijgen, moet hieruit een omzet worden gehaald van 37 miljoen euro. Volgens het rapport van de ISG van april 2020 is dit realistisch, maar op basis waarvan?

Ter vergelijking: in het voor hen – helaas – zeer succesvolle seizoen 2018/2019 haalde Ajax uit business seats en units in totaal 14,1 miljoen euro (bron 1 (pagina 33)). Let wel: Ajax werd dat jaar kampioen, won de beker en haalde de halve finale van de Champions League. Hoewel er in Feyenoord City ongetwijfeld net iets meer business seats en units geplaatst worden, is het verschil van 14,1 miljoen in een heel goed seizoen voor onze rivaal naar 37 miljoen structureel bij ons heel groot. Hoe verklaart u dit verschil en waar haalt u het vertrouwen vandaan dat dit verschil realistisch is? Zeker gezien het feit dat de zakelijke plaatsen momenteel niet uitverkocht zijn en dit ook voor corona niet het geval was.

2. Om de 25,4 miljoen euro per jaar te ontvangen, moet Feyenoord 24 wedstrijden spelen. Oftewel: Feyenoord moet de groepsfase van een Europees toernooi halen. Feyenoord begroot – met de financiële malaise als gevolg van 2007 in het achterhoofd – nooit Europees voetbal, zodat een slecht jaar niet per se financiële problemen oplevert. Hoe valt dat te rijmen met de keuze om structureel uit te gaan van 24 wedstrijden per jaar? Is de gemeente zich ervan bewust dat dit – gezien de sportieve prestaties van de afgelopen tien jaar, met slechts vier keer een deelname aan een Europese groepsfase – vrij ruim begroot is? En is de gemeente zich bewust van de risico's die dit met zich meebrengt?

3. Los van het aantal wedstrijden, wordt ook uitgegaan van een bezoekersaantal dan wel van een bezettingsgraad. Door akkoord te gaan met de business case, geeft u aan dat dit een realistisch getal/percentage is. Hoewel er momenteel – en ook voor corona – geen wachtrij is voor de seizoenkaarten in de Kuip en er in het seizoen 2019/2020 alleen een volle Kuip was tegen Willem II (zelfs PSV-thuis werd niet uitverkocht), gaat Feyenoord City uit van een toename van 5.100 seizoenkaarten en een gemiddeld bezoekersaantal van 50.000. Op basis waarvan is dit aantal tot stand gekomen en waarom acht u dit realistisch? Bent u zich daarnaast bewust van de risico's die het met zich meebrengt als deze aantallen niet gehaald worden?

4. Belangrijker nog: is hierbij gekeken naar de onvrede onder veel supporters? Hoewel er absoluut ook mensen enthousiast zijn over Feyenoord City, zijn er zeker duizenden supporters heel negatief. Zij dreigen hun seizoenkaarten niet te verlengen. Is daar rekening mee gehouden? Waar komen al die extra seizoenkaarten vandaan en klopt dat aantal nog steeds als er daadwerkelijk seizoenkaarthouders afhaken? Heeft u in uw onderzoek naar de haalbaarheid van dit plan rekening gehouden met deze feiten? Of is dit überhaupt niet meegenomen in het onderzoek? Feyenoord, Feyenoord City en de gemeente geven tot nu toe geen inzage in de onderliggende rapporten. Waarom niet? Het lijkt er namelijk op dat hier de onderbouwing voor bovenstaande vraag in besloten moet liggen.

5. Om Feyenoord City te verkopen, werd altijd gezegd dat 'de unieke Kuip-sfeer' meegenomen zal worden naar Feyenoord City. Wanneer het gaat over die Kuip-sfeer, wordt altijd gesproken over de fanatieke aanhang die dicht op het veld zit. Het seatingplan wordt niet openbaar gemaakt, maar inmiddels lijkt duidelijk te zijn dat de plaatsen dicht op het veld in Feyenoord City in een duurder segment vallen. Kunt u dit bevestigen? Mocht het inderdaad kloppen: in hoeverre is er dan nog sprake van 'de unieke Kuip-sfeer' als de fanatieke aanhang op een totaal andere plek zit? En begrijpt u dat dit ook voor onvrede kan zorgen en zelfs voor supporters die afhaken en dat ook dit weer risico's met zich meebrengt voor de financiering?

6. In combinatie met Feyenoord City is er ook sprake van een mobiliteitsplan. Bent u zich ervan bewust dat veel supporters die op afstand wonen hier helemaal niet op zitten te wachten? Mensen die nu al een halve dag onderweg zijn om hun club te kunnen zien spelen, willen geen combi-regelingen hebben voor thuiswedstrijden. Die willen niet verplicht langer blijven plakken na een nederlaag, omdat de begrote horeca-inkomsten nog niet gehaald zijn. Is er vanuit de gemeente rekening gehouden met het feit dat veel supporters niet uit Rotterdam komen en dat zij daarom de nadelen zullen ondervinden van het mobiliteitsplan? Is de gemeente zich daarop aansluitend bewust van het feit dat dit supporters kan doen laten afhaken en is er rekening gehouden met de financiële risico's die dit met zich meebrengt?

7. Om de 25 miljoen te halen, moet er vanuit de horeca van Feyenoord City 36,1 miljoen worden gehaald. Daarvoor is de aanwezigheid van een Legioen-zaal en/of een supportershome cruciaal. Zonder wordt het erg lastig om dat begrote aantal te halen. Klopt het bericht van De Feijenoorder aan supporters van 24 april jongstleden waarin staat dat Feyenoord niet wil bevestigen of er in Feyenoord City ruimte is voor een Legioen-zaal en/of supportershome? Indien dit klopt: bent u zich ervan bewust dat het moeilijker wordt om de begrote horeca-omzet te halen als deze ruimtes niet aanwezig zijn? Wat gaat de gemeente doen om hier een bijdrage aan te leveren, zodat die inkomsten wel gehaald kunnen worden?

8. Om de eerder aangehaalde 25 miljoen te halen, moet er sprake zijn van 150.000 bezoekers van de stadion tour. Bent u zich ervan bewust dat dit neerkomt op 410 afnemer van een stadion tour per dag, elke dag? Heeft u in het onderzoek naar de haalbarheid van dit plan gekeken naar het aantal

mensen dat momenteel in de Kuip een tour volgt en hoe verklaart u dat dit verschil realistisch is? Bent u zich daarnaast bewust van de financiële risico's die het met zich meebrengt als de gewenste aantallen onrealistisch blijken te zijn?

9. De noodzaak voor een verbetering van de wijk is bekend en ook de noodzaak voor het bouwen van nieuwe woningen onderschrijf ik. Is er bij het onderzoek naar dit plan rekening gehouden met een scenario waarin er wel gebiedsontwikkeling plaatsvindt, maar zonder nieuw stadion? Zo ja, waarom is dit afgeschoten? Heeft u alle eerder genoemde punten daarin meegenomen? Mocht dit namelijk niet het geval zijn, dan is er sprake van goede bedoelingen, maar ook van onzorgvuldigheid. Het plan Feyenoord City valt of staat qua stadion met de business case. Als alle voorgaande bezwaren niet zijn meegenomen, kunt u dan in alle eerlijkheid zeggen dat er sprake is van een realistisch plan?

10. Tot slot staat in het Investeringsmemorandum dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen' (bladzijde 63, paragraaf 5.4.2.1). Ook bij dit nieuws worden 'de onderliggende rapporten' niet openbaar gemaakt. Als Feyenoord investeert in het behoud van het Legioen, bent u het dan met mij eens dat Feyenoord er alles aan moet doen om ervoor te zorgen dat de supporters worden meegenomen in de planvorming van Feyenoord City? Er zijn echter een hoop documenten geheim. Wanneer kunnen we bijvoorbeeld het seatingplan inzien? In hoeverre neemt u de mening van De Feijenoorder hierin mee? Zij hebben de leden een mail gestuurd waaruit namelijk blijkt dat Feyenoord weinig moeite doet om het Legioen te overtuigen van het waarom van Feyenoord City, laat staan dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen'.

Bent u het met mij eens dat het stadion Feyenoord City alleen kans van slagen heeft als Feyenoord erin slaagt om supporters ook mee te nemen naar het nieuwe stadion? Hoe wil de gemeente hieraan bijdragen?

Hopelijk wilt u de moeite nemen om deze vragen te beantwoorden. Dat is ook in uw belang, want daarmee kunt u het draagvlak voor Feyenoord City vergroten. Als het plan goed in elkaar steekt en als al deze bezwaren ongegrond blijken te zijn en u kunt dat aantonen, dan zal geen Feyenoorder hier tegen zijn. Dat er zoveel vragen te stellen zijn – en dat ik het hierbij nog niet eens heb gehad over de bouwkosten en de nu al half aangekondigde versoberingen op het ontwerp – moet toch te denken geven.

Hopelijk blijken de zorgen niet nodig te zijn. Daarvoor zou ik graag een inhoudelijke onderbouwing zien. Soortgelijke vragen heb ik ook gesteld aan Feyenoord City en aan Feyenoord, maar aangezien het wat betreft communicatie naar de supporters nogal eens te wensen over laat, benader ik ook u.

Met vriendelijke groet,

Bronnen:

Bron 1: https://www.ajax.nl/media/eqyb1w1m/30-09-2019-ajax-jaarverslag-2018-2019-def.pdf (pagina 33)

Geachte gemeenteraad

Op 28 april jongstleden is Feyenoord akkoord gegaan met de business case van Feyenoord City. Aangezien de club predikt een open en transparante club te willen zijn, heb ik enkele vragen waarop ik antwoord hoop te krijgen. Binnenkort moet ik namelijk bepalen of ik weer een seizoenkaart aanschaf en om die keuze te maken, wil ik weten of mijn geliefde club daadwerkelijk transparant wil zijn of dat er sprake is van 'geen daden, maar woorden'.

De belangrijkste vragen hebben te maken met het bedrag van 25,4 miljoen euro. Dit is het bedrag dat Feyenoord als 'performance fee' zou ontvangen als tegenprestatie voor de verhuizing van de Kuip naar Feyenoord City. Door een akkoord te geven op de business case, geeft Feyenoord aan dat hier sprake is van een realistisch plan. Dat roept bij mij de volgende vragen op:

1. Eerder zei u dat Feyenoord alleen akkoord zou gaan als er sprake zou zijn van een garantie van 25 miljoen (bron 1). Waarom bent u nu akkoord gegaan met een business case waarin geen sprake is van een dergelijke garantie? Wat heeft u doen besluiten om de eerder gemaakte belofte te breken?
2. De haalbaarheid van de business case kan een reden zijn geweest, maar daar valt ook het een en ander op aan te merken als het gaat om het realistische gehalte. Te beginnen bij de business seats en business units. Om die 25,4 miljoen euro te krijgen, moet hieruit een omzet worden gehaald van 37 miljoen euro. Volgens het rapport van de ISG van april 2020 is dit realistisch, maar op basis waarvan?
   Ter vergelijking: in het voor hen – helaas – zeer succesvolle seizoen 2018/2019 haalde Ajax uit business seats en units in totaal 14,1 miljoen euro (bron 2 (pagina 33)). Let wel: Ajax werd dat jaar kampioen, won de beker en haalde de halve finale van de Champions League. Hoewel er in Feyenoord City ongetwijfeld net iets meer business seats en units geplaatst worden, is het verschil van 14,1 miljoen in een heel goed seizoen voor onze rivaal naar 37 miljoen structureel bij ons heel groot. Hoe verklaart u dit verschil en waar haalt u het vertrouwen vandaan dat dit verschil realistisch is? Zeker gezien het feit dat de zakelijke plaatsen momenteel niet uitverkocht zijn en dit ook voor corona niet het geval was.
   Stel dat Feyenoord City minder inkomsten uit de business seats en units haalt, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
3. Om de 25,4 miljoen euro per jaar te ontvangen, moet Feyenoord 24 wedstrijden spelen. Oftewel: Feyenoord moet de groepsfase van een Europees toernooi halen. Feyenoord begroot – met de financiële malaise als gevolg van 2007 in het achterhoofd – nooit Europees voetbal, zodat een slecht jaar niet per se financiële problemen oplevert. Hoe valt dat te rijmen met de keuze om structureel uit te gaan van 24 wedstrijden per jaar?
   Stel dat Feyenoord geen Europees voetbal haalt, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
4. Los van het aantal wedstrijden, wordt ook uitgegaan van een bezoekersaantal dan wel van een bezettingsgraad. Door akkoord te gaan met de business case, geeft u aan dat dit een realistisch getal/percentage is. Hoewel er momenteel – en ook voor corona – geen wachtrij is voor de seizoenkaarten in de Kuip en er in het seizoen 2019/2020 alleen een volle Kuip was tegen Willem II (zelfs PSV-thuis werd niet uitverkocht), gaat Feyenoord City uit van een toename van 5.100 seizoenkaarten en een gemiddeld bezoekersaantal van 50.000. Op basis waarvan is dit aantal tot stand gekomen en waarom acht u dit realistisch?
   Stel dat het aantal nieuw verkochte seizoenkaarten tegenvalt, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer

terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?

5. Belangrijker nog: is hierbij gekeken naar de onvrede onder veel supporters? Hoewel er absoluut ook mensen enthousiast zijn over Feyenoord City, zijn er zeker duizenden supporters heel negatief. Zij dreigen hun seizoenkaarten niet te verlengen. Is daar rekening mee gehouden? Waar komen al die extra seizoenkaarten vandaan en klopt dat aantal nog steeds als er daadwerkelijk seizoenkaarthouders afhaken?
   Stel dat die onvrede zorgt voor supporters die afhaken, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
6. Om Feyenoord City te verkopen, werd altijd gezegd dat 'de unieke Kuip-sfeer' meegenomen zal worden naar Feyenoord City. Wanneer het gaat over die Kuip-sfeer, wordt altijd gesproken over de fanatieke aanhang die dicht op het veld zit. Het seatingplan wordt niet openbaar gemaakt, maar inmiddels lijkt duidelijk te zijn dat de plaatsen dicht op het veld in Feyenoord City in een duurder segment vallen. Kunt u dit bevestigen? Mocht het inderdaad kloppen: in hoeverre is er dan nog sprake van 'de unieke Kuip-sfeer' als de fanatieke aanhang op een totaal andere plek zit? En begrijpt u dat dit ook voor onvrede kan zorgen en zelfs voor supporters die afhaken?
   Stel dat het verdwijnen van die unieke Kuip-sfeer zorgt voor meer afhakers, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
7. In combinatie met Feyenoord City is er ook sprake van een mobiliteitsplan. Bent u zich ervan bewust dat veel supporters die op afstand wonen hier helemaal niet op zitten te wachten? Mensen die nu al een halve dag onderweg zijn om hun club te kunnen zien spelen, willen geen combi-regelingen hebben voor thuiswedstrijden. Die willen niet verplicht langer blijven plakken na een nederlaag, omdat de begrote horeca-inkomsten nog niet gehaald zijn.
   Stel dat supporters die van ver moeten komen uit onvrede voor het mobiliteitsplan afhaken, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
8. Om de – door u geëiste – 25 miljoen te halen, moet er vanuit de horeca van Feyenoord City 36,1 miljoen worden gehaald. Daarvoor is de aanwezigheid van een Legioen-zaal en/of een supportershome cruciaal. Zonder wordt het erg lastig om dat begrote aantal te halen. Klopt het bericht van De Feijenoorder aan supporters van 24 april jongstleden waarin staat dat Feyenoord niet wil bevestigen of er in Feyenoord City ruimte is voor een Legioen-zaal en/of supportershome? Indien dit klopt: bent u zich ervan bewust dat het moeilijker wordt om de begrote horeca-omzet te halen als deze ruimtes niet aanwezig zijn?
   Stel dat de horeca-omzet tegenvalt, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
9. Om de – door u geëiste – 25 miljoen te halen, moet er sprake zijn van 150.000 bezoekers van de stadion tour. Bent u zich ervan bewust dat dit neerkomt op 410 afnemer van een stadion tour per dag, elke dag? Hoeveel zijn dat er momenteel in de Kuip en hoe verklaart u dat dit verschil realistisch is?
   Stel dat er minder mensen op een stadion tour afkomen, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij weer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?
10. Tot slot staat in het Investeringsmemorandum dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen' (bladzijde 63, paragraaf 5.4.2.1). Op welke manier doet Feyenoord dat en waarom zien

zoveel supporters daar zo weinig van terug? Waarom wordt de beloofde transparantie niet gegeven? Ook bij dit nieuws worden ‘de onderliggende rapporten’ niet openbaar gemaakt. Als Feyenoord investeert in het behoud van het Legioen, bent u het dan met mij eens dat Feyenoord er alles aan moet doen om ervoor te zorgen dat de supporters worden meegenomen in de planvorming van Feyenoord City? Welke verbeteringen rondom de communicatie kunt u beloven? Wanneer kunnen we het seatingplan inzien? In hoeverre neemt u de mening van De Feijenoorder hierin mee? Zij hebben de leden een mail gestuurd waaruit namelijk blijkt dat Feyenoord weinig moeite doet om het Legioen te overtuigen van het waarom van Feyenoord City, laat staan dat Feyenoord ‘investeert in het behoud van het Legioen’. Als Feyenoord niet investeert in het behoud van het Legioen en daardoor supporters uit onvrede afhaken, bent u zich er dan van bewust dat er dus helemaal geen sprake is van een gegarandeerd bedrag van 25,4 miljoen? Wat mij voor de allerlaatste keer terugbrengt bij de eerdere vraag: waarom bent u akkoord gegaan als de eis op een garantie niet kan worden nagekomen door Feyenoord City?

Hopelijk wilt u de moeite nemen om deze vragen te beantwoorden. Dat is ook in uw belang, want daarmee kunt u het draagvlak voor Feyenoord City vergroten. Tenzij de antwoorden natuurlijk negatief uitvallen, maar dan zou u er vast niet akkoord mee zijn gegaan.

Ik wacht uw antwoord af alvorens ik kan besluiten of ik ook volgend jaar een seizoenkaart neem bij mijn geliefde Feyenoord.

Met vriendelijke groet,

Bronnen:

Bron 1: https://www.fr12.nl/nieuws/52630-feyenoord-wil-eigenaar-worden-welk-stadion-we-dan-ook-spelen.html

Bron 2: https://www.ajax.nl/media/eqyb1w1m/30-09-2019-ajax-jaarverslag-2018-2019-def.pdf (pagina 33)

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Geachte leden van de raad,

Op 28 april jongstleden is Feyenoord akkoord gegaan met de business case van Feyenoord City. Dit heeft ook zijn weerslag op de financiering en daarmee dus ook op de rol van de gemeente. Het nieuws roept echter een aantal vragen op.

De belangrijkste vragen hebben te maken met het bedrag van 25,4 miljoen euro. Dit is het bedrag dat Feyenoord als 'performance fee' zou ontvangen als tegenprestatie voor de verhuizing van de Kuip naar Feyenoord City.

1. Feyenoord geeft aan dat de business case realistisch is. Hier heb ik echter bedenkingen bij. Te beginnen bij de business seats en business units. Om die 25,4 miljoen euro te krijgen, moet hieruit een omzet worden gehaald van 37 miljoen euro. Volgens het rapport van de ISG van april 2020 is dit realistisch, maar op basis waarvan?
   Ter vergelijking: in het voor hen - helaas - zeer succesvolle seizoen 2018/2019 haalde Ajax uit business seats en units in totaal 14,1 miljoen euro (bron 1 (pagina 33)). Letwel: Ajax werd dat jaar kampioen, won de beker en haalde de halve finale van de Champions League. Hoewel er in Feyenoord City ongetwijfeld net iets meer business seats en units geplaatst worden, is het verschil van 14,1 miljoen in een heel goed seizoen voor onze rivaal naar 37 miljoen structureel bij ons heel groot. Hoe verklaart u dit verschil en waar haalt u het vertrouwen vandaan dat dit verschil realistisch is? Zeker gezien het feit dat de zakelijke plaatsen momenteel niet uitverkocht zijn en dit ook voor corona niet het geval was.

2. Om de 25,4 miljoen euro per jaar te ontvangen, moet Feyenoord 24 wedstrijden spelen. Oftewel: Feyenoord moet de groepsfase van een Europees toernooi halen. Feyenoord begroot - met de financiële malaise als gevolg van 2007 in het achterhoofd - nooit Europees voetbal, zodat een slecht jaar niet per se financiële problemen oplevert. Hoe valt dat te rijmen met de keuze om structureel uit te gaan van 24 wedstrijden per jaar? Is de gemeente zich ervan bewust dat dit - gezien de sportieve prestaties van de afgelopen tien jaar, met slechts vier keer een deelname aan een Europese groepsfase - vrij ruim begroot is? En is de gemeente zich bewust van de risico's die dit met zich meebrengt?

3. Los van het aantal wedstrijden, wordt ook uitgegaan van een bezoekersaantal dan wel van een bezettingsgraad. Door akkoord te gaan met de business case, geeft u aan dat dit een realistisch getal/percentage is. Hoewel er momenteel - en ook voor corona - geen wachtrij is voor de seizoenkaarten in de Kuip en er in het seizoen 2019/2020 alleen een volle Kuip was tegen Willem II (zelfs PSV-thuis werd niet uitverkocht), gaat Feyenoord City uit van een toename van 5.100 seizoenkaarten en een gemiddeld bezoekersaantal van 50.000. Op basis waarvan is dit aantal tot stand gekomen en waarom acht u dit realistisch? Bent u zich daarnaast bewust van de risico's die het met zich meebrengt als deze aantallen niet gehaald worden?

4. Belangrijker nog: is hierbij gekeken naar de onvrede onder veel supporters? Hoewel er absoluut ook mensen enthousiast zijn over Feyenoord City, zijn er zeker duizenden supporters heel negatief. Zij dreigen hun seizoenkaarten niet te verlengen. Is daar

rekening mee gehouden? Waar komen al die extra seizoenkaarten vandaan en klopt dat aantal nog steeds als er daadwerkelijk seizoenkaarthouders afhaken? Heeft u in uw onderzoek naar de haalbaarheid van dit plan rekening gehouden met deze feiten? Of is dit überhaupt niet meegenomen in het onderzoek? Feyenoord, Feyenoord City en de gemeente geven tot nu toe geen inzage in de onderliggende rapporten. Waarom niet? Het lijkt er namelijk op dat hier de onderbouwing voor bovenstaande vraag in besloten moet liggen.

5. Om Feyenoord City te verkopen, werd altijd gezegd dat 'de unieke Kuip-sfeer[7] meegenomen zal worden naar Feyenoord City. Wanneer het gaat over die Kuip-sfeer, wordt altijd gesproken over de fanatieke aanhang die dicht op het veld zit. Het seatingplan wordt niet openbaar gemaakt, maar inmiddels lijkt duidelijk te zijn dat de plaatsen dicht op het veld in Feyenoord City in een duurder segment vallen. Kunt u dit bevestigen? Mocht het inderdaad kloppen: in hoeverre is er dan nog sprake van 'de unieke Kuip-sfeer[7] als de fanatieke aanhang op een totaal andere plek zit? En begrijpt u dat dit ook voor onvrede kan zorgen en zelfs voor supporters die afhaken en dat ook dit weer risico's met zich meebrengt voor de financiering?

6. In combinatie met Feyenoord City is er ook sprake van een mobiliteitsplan. Bent u zich ervan bewust dat veel supporters die op afstand wonen hier helemaal niet op zitten te wachten? Mensen die nu al een halve dag onderweg zijn om hun club te kunnen zien spelen, willen geen combi-regelingen hebben voor thuiswedstrijden. Die willen niet verplicht langer blijven plakken na een nederlaag, omdat de begrote horeca-inkomsten nog niet gehaald zijn. Is er vanuit de gemeente rekening gehouden met het feit dat veel supporters niet uit Rotterdam komen en dat zij daarom de nadelen zullen ondervinden van het mobiliteitsplan? Is de gemeente zich daarop aansluitend bewust van het feit dat dit supporters kan doen laten afhaken en is er rekening gehouden met de financiële risico's die dit met zich meebrengt?

7. Om de 25 miljoen te halen, moet er vanuit de horeca van Feyenoord City 36,1 miljoen worden gehaald. Daarvoor is de aanwezigheid van een Legioen-zaal en/of een supportershome cruciaal. Zonder wordt het erg lastig om dat begrote aantal te halen. Klopt het bericht van De Feijenoorder aan supporters van 24 april jongstleden waarin staat dat Feyenoord niet wil bevestigen of er in Feyenoord City ruimte is voor een Legioen-zaal en/of supportershome? Indien dit klopt: bent u zich ervan bewust dat het moeilijker wordt om de begrote horeca-omzet te halen als deze ruimtes niet aanwezig zijn? Wat gaat de gemeente doen om hier een bijdrage aan te leveren, zodat die inkomsten wel gehaald kunnen worden?

8. Om de eerder aangehaalde 25 miljoen te halen, moet er sprake zijn van 150.000 bezoekers van de stadion tour. Bent u zich ervan bewust dat dit neerkomt op 410 afnemer van een stadion tour per dag, elke dag? Heeft u in het onderzoek naar de haalbarheid van dit plan gekeken naar het aantal mensen dat momenteel in de Kuip een tour volgt en hoe verklaart u dat dit verschil realistisch is? Bent u zich daarnaast bewust van de financiële risico's die het met zich meebrengt als de gewenste aantallen onrealistisch blijken te zijn?

9. De noodzaak voor een verbetering van de wijk is bekend en ook de noodzaak voor het bouwen van nieuwe woningen onderschrijf ik. Is er bij het onderzoek naar dit plan rekening gehouden met een scenario waarin er wel gebiedsontwikkeling plaatsvindt, maar zonder nieuw stadion? Zo ja, waarom is dit afgeschoten? Heeft u alle eerder genoemde punten daarin meegenomen? Mocht dit namelijk niet het geval zijn, dan is er sprake van goede bedoelingen, maar ook van onzorgvuldigheid. Het plan Feyenoord City valt of staat qua stadion met de business case. Als alle voorgaande bezwaren niet zijn meegenomen, kunt u dan in alle eerlijkheid zeggen dat er sprake is van een realistisch plan?

10. Tot slot staat in het Investeringsmemorandum dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen' (bladzijde 63, paragraaf 5.4.2. 1). Ook bij dit nieuws worden 'de onderliggende rapporten' niet openbaar gemaakt. Als Feyenoord investeert in het behoud van het Legioen, bent u het dan met mij eens dat Feyenoord er alles aan moet doen om ervoor te zorgen dat de supporters worden meegenomen in de planvorming van Feyenoord City? Er zijn echter een hoop documenten geheim. Wanneer kunnen we bijvoorbeeld het seatingplan inzien? In hoeverre neemt u de mening van De Feijenoorder hierin mee? Zij hebben de leden een mail gestuurd waaruit namelijk blijkt dat Feyenoord weinig moeite doet om het Legioen te overtuigen van het waarom van Feyenoord City, laat staan dat Feyenoord 'investeert in het behoud van het Legioen'. Bent u het met mij eens dat het stadion Feyenoord City alleen kans van slagen heeft als Feyenoord erin slaagt om supporters ook mee te nemen naar het nieuwe stadion? Hoe wil de gemeente hieraan bijdragen?

Hopelijk wilt u de moeite nemen om deze vragen te beantwoorden. Dat is ook in uw belang, want daarmee kunt u het draagvlak voor Feyenoord City vergroten. Als het plan goed in elkaar steekt en als al deze bezwaren ongegrond blijken te zijn en u kunt dat aantonen, dan zal geen Feyenoorder hier tegen zijn. Dat er zoveel vragen te stellen zijn - en dat ik het hierbij nog niet eens heb gehad over de bouwkosten en de nu al half aangekondigde versoberingen op het ontwerp - moet toch te denken geven.

Hopelijk blijken de zorgen niet nodig te zijn. Daarvoor zou ik graag een inhoudelijke onderbouwing zien. Soortgelijke vragen heb ik ook gesteld aan Feyenoord City en aan Feyenoord, maar aangezien het wat betreft communicatie naar de supporters nogal eens te wensen over laat, benader ik ook u.

Gemeente Rotterdam
t.a.v. Gemeenteraad & College van B&W
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

[redacted]

Betreft : Nieuwe Stadion Feyenoord :
VOOR !!!

Geachte College & Geachte Raad,

Afgelopen week ontving ik, en waarschijnlijk vele andere Feyenoorsupporters, een nogal intimiderende email met het verzoek om massaal te melden aan uw griffier om gebruik te maken van inspeekrecht om tegen het nieuwe Feyenoordstadion te betogen tijdens geplande inspreekavonden in mei en juni.
Ik ben hier niet van gediend, net als vele collega fans van me schat ik in.
Daarom deze reactie.

Er hangt rondom Feyenoord een (negatieve!?) groepering, een absolute minderheid, maar wel met de grootste bek, die werkelijk overal tegen ageren met betrekking tot zaken die spelen bij de club: Zegt Feyenoord of de Gemeente Rotterdam LINKS, dan zeggen zij RECHTS, en vice versa.
Altijd overal tegenaan schoppen, al decennia lang. Blijkbaar niet beseffend hoeveel schade ze de club daar al mee berokkend hebben.

De grote groep goedwillende Feyenoordfans is wel degelijk voor het nieuwe stadion.
Alleen zijn ze wellicht niet of niet goed in beeld. Ten eerste waarschijnlijk omdat het niet zo'n praatjesmakers zijn en ten tweede omdat ze wellicht bang zijn voor de eerder genoemde initimidatie.
Echter deze Feyenoordfans treft U niet aan met capuchons rellend bij het Maasgebouw, stenen gooiend in Rome, de Coolsingel slopend bij een kampioenshuldiging, of zoals afgelopen zaterdag, uw dienders en M.E. bekogelend met vuurwerk en erger in de wijk IJsselmonde.
Maar deze Feyenoordfans zijn wel de "echte fans"; ook zij eten en drinken Feyenoord, volgen de club waar ze ook speelt, nationaal of internationaal, en schreeuwen ze nog harder naar de titel zoals in mei 2017.

En namens deze "echte fans" verwoord ik, waarom het nieuwe Feyenoordstadion er moet komen, sterker nog, het had er al lang moeten staan.

- De Kuip, hoe fantastisch ook, heeft zijn tijd gehad.
  Het is 85 jaar oud, maar niet meer van deze tijd.
  Fans kunnen niet parkeren, worden zeiknat van de regen; er zijn onvoldoende horecafaciliteiten, er zijn te weinig mogelijkheden om het bedrijfsleven te bedienen en er zijn geen faciliteiten voor gehandicapten, hulpbehoevenden en bejaarden.
  Zelfs in de 65+ vakken zijn geen trapleuningen te plaatsen i.v.m. de veiligheidseisen.
  Laat ik het dan maar niet eens hebben over liften die in elk modern stadion voor hen zijn aangebracht.
  U kunt zelf zien hoe nat de gehandicapten elke wedstrijd met regen worden.
- Opknappen van de Kuip is GEEN optie.
  Ik kom uit de bouwindustrie: "oude meuk opknappen blijft oude meuk!"
  Er zullen continue weer nieuwe gebreken opgeld doen.
  En dat elke 3, 5 of 10 jaar op de diverse zaken, die wel "op te lappen zijn".
  Maar een stadion met infrastructuur van 85 jaar oud kun je niet "moderniseren".

- Feyenoord heeft in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw Rotterdam op de kaart gezet.
  Niet andersom !
  Zorg nu dat Rotterdam Feyenoord weer op de kaart zet.
  Eens waren we de beste van Europa en zelfs van de wereld.
  Momenteel zijn we het lachertje van de Eredivisie.
  Natuurlijk moet er meer gebeuren bij Feyenoord dan alleen het bouwen van een nieuw stadion: een stadion maakt geen goals.
  Er zal weer (technisch) beleid moeten worden gemaakt en daarnaar moeten worden gehandeld.
  Maar een nieuw stadion geeft wel nieuw elan en biedt kansen: nationaal en internationaal.
  We krijgen weer Europese finales, interlands, concerten, etc. etc.
  En bovenal kunnen er met het nieuwe stadion de broodnodige gelden worden gegenereerd waar Feyenoord zo om verlegen zit.
  En een nieuw stadion geeft een enorme boost aan de Rotterdamse economie.
  Rotterdam trekt de portemonnaie voor eenmalige dure evenementen als het Eurovisie Songfestival en de start van een Tour de France.
  Trek dan nu ook de portemonnaie voor de trots van de stad: STRUCTURELE TROTS !
  Zodat Feyenoord en Rotterdam ook in Europa en zelfs in de hele wereld weer meetellen met een hyper modern bouwkundige staaltje kunst/voetbal-werk !

  Rotterdam: faciliteer dit nieuwe stadion ! Het woord is dan aan Feyenoord !

Met roodwitte groet,

P.S. : Ik zit zelf in de Oirschotse politiek en weet wat toeloop op inspreekavonden kan doen met raadsleden. Laat U echter niet door deze minderheid aan "schreeuwers met hun capuchons" beinvloeden noch intimideren !

Geachte Griffie Rotterdam en al die dit bericht lezen,

Zoals u afgelopen weekeinde ook in het AD heeft kunnen lezen ben ik samen met diegene geweest die de planvorming rondom een nieuw stadion voor Feyenoord en voor Rotterdam en haar (grote) omliggende regio in de richting van een integrale gebiedsontwikkeling heeft weten te bewegen. Dit nadat een aantal eerdere plannen voor een nieuw stadion voor 'mijn club' Feyenoord, waar ik sinds het seizoen 1980-1981 jaarlijks een seizoenkaart voor koop, waren mislukt. Om diverse redenen overigens. Naar onze mening was en is een integraal plan voor een stadion en een daaraan gekoppelde gebiedsontwikkeling de enige kans van slagen op een echt goed plan en de enige manier waarop ook een relatief beperkte financiële deelneming van de gemeente Rotterdam voor het stadiongedeelte van dit project te rechtvaardigen is.

Op onze rol en inspanningen ben ik en blijf ik uitermate trots, en het werk (van meerdere jaren) hield voor ons echt wel heel veel meer in dan alleen OMA geïnteresseerd laten maken om deel te nemen aan deze ontwikkeling. Wat dat betreft komen we er bekaaid af in het laatste artikel in het AD. ;)

Na een lange maar vooral uitermate gedegen voorbereiding ligt er een prachtig plan voor het nieuwe stadion en het omliggende gebied. Dat later met een nieuwe oeververbinding (hopelijk een brug met tramlijn) nog een enorme extra impuls zal krijgen en nog meer de rest van Rotterdam-Zuid in het kielzog zal meenemen in een positieve vibe..

Niet alleen ik ben daar overigens een voorstander van, maar vele supporters van Feyenoord die ik ken, en ook veel mensen die niets met Feyenoord of voetbal hebben vinden dit een prachtig en goed plan. Ook als ze niet in deze stad of deze regio wonen. De vele enquêtes die door de jaren heen op diverse sociale media en supporters-websites of andere platforms zijn gehouden geven al jarenlang aan dat al gauw 3/4 deel (of meer) achter deze plannen staan. De zwijgende meerderheid is altijd echt heel groot geweest, maar dat komt niet altijd tot uiting.

Want in diverse media, en vooral op Twitter, wordt echter een beeld gecreëerd van massale tegenstand. Dit komt vanuit een uiterst felle, maar in omvang eigenlijk heel bescheiden groep tegenstanders die i.i.g. een eigen agenda hebben om het beste plan voor de BVO en de stad en omliggende regio te torpederen. Analytische tools wijzen die omvang uit. Die tegenstanders creëren daarmee wel tractie bij een deel van de aanhang van de BVO en een deel van de burgers van deze stad wiens belangen u vertegenwoordigd als gemeentelijk bestuursorgaan. Nu we op de drempel staan van een GO dringt bij die groep het besef door dat het tegenhouden van deze mooie en hele goede plannen "nu of nooit" is. Wat n.m.m. juist voor de BVO dan rampzalige gevolgen zou hebben.

Na bijna 10 jaren van vele leugens/verdraaiingen van feiten die eigenlijk louter uit het kamp van de tegenstanders kwamen en komen, komen daar de laatste tijd steeds meer bedreigingen bij aan het adres van een ieder die pro-Feyenoord City is. Als iemand die bekend staat als één van de initiatiefnemers van de huidige plannen zijn daarbij bedreigingen ook niet geschuwd. Daar ben ik al jaren aan gewend en daardoor heb ik mij tot nu toe nooit door laten tegenhouden, maar de laatste tijd worden de bedreigingen steeds concreter, alhoewel ze door FRFC1908 en consorten (het bekende groepje tegenstanders dat zich steeds agressiever gedraagt) heel tactvol, maar toch duidelijk te begrijpen worden geuit.

Het is mede om dit reden dat ook ik geen gebruik zal maken van de mogelijkheid tot inspraak, ook al ben ik (nog) geen inwoner van deze prachtige stad. Ik schrijf u dit echter om deze achtergronden wel mee te kunnen laten wegen in de beslissing die in uw raad moet gaan worden genomen. W.m.b. is dit een historische kans voor de stad en de BVO, en het zwichten voor een groep(je) harde schreeuwers die geen enkel reëel alternatief hebben, zou een historische vergissing zijn. Want nee, Red de Kuip of wat nu De Moderne Kuip heet (n.m.m. een contradictio in terminis) is echt een

onhaalbaar en inhoudelijk uitermate slecht plan dat achter mooie gemaakte, maar incorrecte plaatjes 'verkocht' wordt.

Als expert op het gebied van stadions (die 'titel' durf ik mij met een gerust hart te geven en n.a.v. onze inspanning heb ik enig consultancywerk voor OMA verricht, ook heel trots op) durf ik die stelling niet alleen aan, ik kan hem ook inhoudelijk onweerlegbaar onderbouwen. Iets wat de BVO trouwens altijd (uit angst?) heeft nagelaten.

Ik heb echt meerdere duizenden uren in dit project gestoken, volledig op eigen risico en dus zonder een formele opdracht. Een echte beloning daarvoor is uitgebleven maar dat is allang verleden tijd w.m.b. Maar alleen al om die reden is er mij hel veel aan gelegen dat dit plan er komt. Maar vooral zou dit plan n.m.m. door moeten gaan omdat dit voor alle betrokken zowel op de korte, maar vooral op de lange termijn, verreweg het beste is voor de BVO en de stad en de omliggende regio.

Mocht u vragen hebben over wat ik in dit e-mailbericht heb gesteld ben ik zoals altijd bereid deze zo goed als mogelijk te beantwoorden. Dat kan zowel per maar beter nog per telefoon. Ook een persoonlijk gesprek ga ik zeker niet uit de weg, maar het openbare inspreken waar de agressieve harde kern zich luid voor aangekondigd heeft laat ik deze keer aan mij voorbijgaan. Mijn eigen gezondheid, en die van mijn moeder waar ik mantelzorger voor ben, zijn mij wat dat betreft nog net even wat meer waard. Ik wens u veel wijsheid toe m.b.t. de beslissing die van u gevraagd wordt.

Met vriendelijke groet,

21bb9094

>

Onderwerp: Nieuwe Feijenoord stadion

Geachte Burgemeester,

Hier een berichtje van een verontruste in woner van Uw stad.
Het betreft het nieuwe Feijenoord stadion.
Er wordt tot op heden nog steeds gesproken in de gemeenteraad over een bijdrage van 40 miljoen euro , echter in October 2014 heeft U in een radioprogramma bij radio Rijnmond
gezegd dat er geen gemeenschapsgeld naar het stadion zou gaan.
Dus komt het mij vreemd over dat er nog steeds gesproken wordt over deze kwestie , al deze vergaderingen kosten ook gemeenschaps geld en tijd.
Volgens mij is deze tijd en het geld wel beter te besteden .

Gaarne U reactie.

Met Vriendelijke Groeten,